

Vergaderjaar 2023–2024

36 613 V

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2024 (wijziging samenhangende met Miljoenennota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2024 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024 van hoofdstuk V van de begroting van het Rijk.

Onderdeel 2 bevat per beleidsartikel een tabel budgettaire gevolgen van beleid. Onderdeel 3 bevat een tabel met budgettaire gevolgen bij de niet-beleidsartikelen. Na de tabel 'budgettaire gevolgen van beleid' wordt een toelichting op de mutaties gegeven. Hierbij worden per artikel de mutaties die groter of gelijk zijn aan de ondergrenzen in onderstaande staffel (tabel 1) conform de Rijksbegrotingsvoorschriften toegelicht. De wijzigingen van de verplichtingen worden alleen toegelicht wanneer ze groter zijn dan 10% ten opzichte van de vorige stand op artikelniveau.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1 Versterkte Internationale Rechtsorde

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Versterkte Internationale Rechtsorde (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	148.771	- 33.000	115.771
Uitgaven	180.404	- 33.000	147.404
1.1 Goed functionerende internationale instellingen met een breed draagvlak	92.260	- 33.000	59.260
<i>Subsidies (regelingen)</i>	34.615	- 32.890	1.725
Internationaal recht	34.615	- 33.000	1.615
Accountability Oekraïne	0	110	110
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	57.645	- 110	57.535
Verenigde Naties	40.000	0	40.000
OESO	2.345	0	2.345
Internationaal Strafhof	50	0	50
Internationaal recht	15.250	- 12.250	3.000
Accountability Oekraïne	0	12.140	12.140
1.2 Bescherming en bevordering van mensenrechten	68.902	0	68.902
<i>Subsidies (regelingen)</i>	20.164	0	20.164
Mensenrechtenfonds	20.164	0	20.164
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	48.738	0	48.738
Mensenrechtenfonds	39.088	0	39.088
Mensenrechten multilateraal	9.650	0	9.650
1.3 Gastandbeleid internationale organisaties	19.242	0	19.242
<i>Subsidies (regelingen)</i>	6.950	0	6.950
Carnegiestichting	6.950	0	6.950
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	10.611	0	10.611
Vredespaleis	10.611	0	10.611
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	1.681	0	1.681
Internationaal Strafhof	796	0	796
Nederland Gastland	885	0	885
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Artikelonderdeel 1.1

Het budget van artikelonderdeel 1.1 daalt in 2024 als gevolg van een kasschuif van EUR 33 miljoen, waarmee het budget voor de verbouwing van het toekomstige agressietribunaal voor Oekraïne wordt doorgeschoven naar 2026. Daarnaast wordt binnen het artikelonderdeel 1.1 het budget voor accountability Oekraïne overgeheveld naar nieuwe budgetplaatsen.

2.2 Artikel 2 Veiligheid en Stabiliteit

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Veiligheid en Stabiliteit (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	374.667	840	375.507
Uitgaven	294.288	840	295.128
2.1 Goede internationale samenwerking ter bevordering van de eigen en bondgenootschappelijke veiligheid	36.898	- 30	36.868
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>565</i>	<i>0</i>	<i>565</i>
Atlantische Commissie	565	0	565
<i>Opdrachten</i>	<i>12.000</i>	<i>0</i>	<i>12.000</i>
NAVO-top Nederland 2025	12.000	0	12.000
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>24.333</i>	<i>- 30</i>	<i>24.303</i>
NAVO	14.800	0	14.800
WEU	740	0	740
Programma Ondersteuning Buitenlands Beleid	2.428	0	2.428
Veiligheidsfonds	6.365	- 30	6.335
2.2 Bestrijding internationale criminaliteit en terrorisme	19.027	180	19.207
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>13.827</i>	<i>180</i>	<i>14.007</i>
Anti-terrorisme instituut	630	0	630
Contra-terrorisme	7.920	0	7.920
Cyber security	3.852	180	4.032
Global Forum on Cyber Expertise	1.425	0	1.425
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>5.200</i>	<i>0</i>	<i>5.200</i>
Contra-terrorisme	880	0	880
Cyber security	4.320	0	4.320
2.3 Wapenbeheersing	11.227	0	11.227
<i>Opdrachten</i>	<i>1.455</i>	<i>0</i>	<i>1.455</i>
OPCW en andere ontwapeningsorganisaties	465	0	465
Conferentie REAIM en follow up	990	0	990
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>9.772</i>	<i>0</i>	<i>9.772</i>
IAEA	7.592	0	7.592
OPCW en andere ontwapeningsorganisaties	1.980	0	1.980
CTBTO	200	0	200
2.4 Bevordering van veiligheid, stabiliteit en rechtsorde in internationaal verband	193.464	690	194.154
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>34.055</i>	<i>0</i>	<i>34.055</i>
Nederland Helsinki Comité	28	0	28
Stabiliteitsfonds	30.000	0	30.000
Training buitenlandse diplomaten	4.027	0	4.027
<i>Opdrachten</i>	<i>3.170</i>	<i>0</i>	<i>3.170</i>
Makandra	3.170	0	3.170
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>343</i>	<i>0</i>	<i>343</i>
Makandra	343	0	343
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>155.896</i>	<i>690</i>	<i>156.586</i>
OVSE	6.000	0	6.000
Stabiliteitsfonds	59.759	0	59.759
VN-contributie voor crisisbeheersingsoperaties	82.937	0	82.937
Overige	7.200	0	7.200
Tegengaan internationale georganiseerde criminaliteit	0	690	690

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Veiligheid en Stabiliteit (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
<i>Nog te verdelen</i>	0	0	0
Nog te verdelen	0	0	0
2.5 Bevordering van transitie in prioritaire gebieden	33.672	0	33.672
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>19.609</i>	<i>0</i>	<i>19.609</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen MATRA	15.813	0	15.813
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	3.796	0	3.796
<i>Opdrachten</i>	<i>4.563</i>	<i>0</i>	<i>4.563</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	4.563	0	4.563
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.099</i>	<i>0</i>	<i>1.099</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	648	0	648
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen MATRA	451	0	451
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>8.401</i>	<i>0</i>	<i>8.401</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	8.401	0	8.401
Ontvangsten	1.000	0	1.000

Toelichting

Geen toelichtingen.

2.3 Artikel 3 Effectieve Europese Samenwerking

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Effectieve Europese Samenwerking (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste supplettoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Supplettoire begroting september (2)	Stand supplettoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	10.302.945	- 163.618	10.139.327
Uitgaven	10.473.658	- 394.972	10.078.686
3.1 Afdrachten aan de Europese Unie	5.361.307	515.264	5.876.571
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>5.361.307</i>	<i>515.264</i>	<i>5.876.571</i>
BNI-afdrachten	3.663.878	509.953	4.173.831
BTW-afdrachten	1.461.809	5.623	1.467.432
Plastic-grondslag	235.620	- 312	235.308
3.2 Europees Ontwikkelingsfonds	71.652	0	71.652
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>71.652</i>	<i>0</i>	<i>71.652</i>
Europees Ontwikkelingsfonds	71.652	0	71.652
3.3 Een hechtere Europese waardengemeenschap	20.442	0	20.442
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>20.442</i>	<i>0</i>	<i>20.442</i>
Raad van Europa	13.181	0	13.181
Kapitaalaanvullingen bij regionale ontwikkelingsbank	7.261	0	7.261
3.4 Versterkte Nederlandse positie in de Unie	5.599	0	5.599
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>348</i>	<i>0</i>	<i>348</i>
EIPA	348	0	348
<i>Opdrachten</i>	<i>525</i>	<i>0</i>	<i>525</i>
Europa College beurzenprogramma	190	0	190
EU-sanctiebeleid	335	0	335
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>4.726</i>	<i>0</i>	<i>4.726</i>
Benelux bijdrage	4.726	0	4.726
3.5 Europese Vredesfaciliteit	430.658	- 275.750	154.908
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>430.658</i>	<i>- 275.750</i>	<i>154.908</i>
Europese Vredesfaciliteit	430.658	- 275.750	154.908
3.6 Invoerrechten aan de Europese Unie	4.584.000	- 634.486	3.949.514
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>4.584.000</i>	<i>- 634.486</i>	<i>3.949.514</i>
Invoerrechten	4.584.000	- 634.486	3.949.514
Ontvangsten	3.803.693	- 163.750	3.639.943

Toelichting

Artikelonderdeel 3.1

DAB4 - Lenteraming

In de vierde aanvullende Europese begroting (*draft amending budget 4, DAB4 2024*) actualiseert de Commissie de begroting op basis van de meest recente economische ramingen voor de eigen middelen, op basis van de Lenteraming en de cijfers die zijn vastgesteld in het *Advisory Committee on Own Resources* (ACOR). Dit heeft een effect op de raming van de invoerrechten en de plastic-, btw- en bni-afdracht.

De raming van de bni-afdracht stijgt als gevolg van een update van de ACOR cijfers met EUR 456 miljoen in 2024. Dit wordt voor circa EUR 240 miljoen veroorzaakt doordat de Commissie de invoerrechten op EU-niveau in 2024 en 2025 fors lager raamt dan eerder verwacht, als gevolg van ontwikkelingen in de wereldhandel. Door de daling van de invoerrechten dalen de inkomsten van de Europese begroting, wat leidt tot hogere bni-afdrachten van de lidstaten, omdat de bni-afdracht de sluitpost van de Europese begroting is. Daarnaast ligt het Nederlandse bni de komende jaren relatief t.o.v. de EU als totaal hoger dan eerder verwacht. Het Nederlandse bni-aandeel neemt toe van 5,9% naar 6,1%. Dit leidt ook tot een stijging van de Nederlandse bni-afdracht. Circa 50% van de stijging van de raming komt door de relatieve stijging van het Nederlandse bni, de andere 50% door lager dan verwachte invoerrechten. De btw-afdrachten stijgen ook als gevolg van de economische ontwikkeling, met circa EUR 6 miljoen in 2024.

Technische aanpassingen

In de jaarlijkse technische aanpassing van het MFK past de Commissie, zoals afgesproken in artikel 4 van de MFK-verordening, de plafonds van het MFK aan op een aantal punten. Zo worden de MFK-plafonds door de Commissie geactualiseerd met de standaard afgesproken MFK-deflator van 2%. Dit is in de raming van de Nederlandse afdrachten reeds verwerkt. De actualisatie van de speciale instrumenten en de boete-opbrengsten hebben gevolgen voor het MFK-betalingenplafond. Aangezien de raming van de Nederlandse EU-afdrachten gebaseerd is op het MFK-betalingenplafond plus de maximale omvang van de speciale instrumenten, wijzigt diens gevolg ook de raming van de Nederlandse bni-afdracht.

In het voorstel voor de Europese jaarbegroting 2025 actualiseert de Commissie de verwachte bijdrage van het Verenigd Koninkrijk (VK) uit hoofde van het Terugtrekkingsakkoord. De bijdrage van het VK valt voor 2024 EUR 1,3 miljard lager uit dan in de Nederlandse raming van de EU-afdrachten eerder werd verwacht. Deels omdat er vertraging is in alle betalingen voor cohesie en landbouw en bij andere programma's. Daardoor zijn er minder betalingen in totaal gedaan, dus ook van het VK. Daarnaast wordt ieder jaar in het voorstel voor de Europese jaarbegroting de korting die Nederland en enkele andere lidstaten krijgen op de bni-afdracht geactualiseerd op basis van de meest recente deflator voor het bbp, zoals vastgelegd in het Eigenmiddelenbesluit. Deze mutaties leiden per saldo tot een opwaartse bijstelling van de raming van de bni-afdracht in 2024 van circa EUR 52 miljoen.

Surplus EU-begroting

In de tweede aanvullende begroting (*draft amending budget 2, DAB2 2024*) verwerkt de Commissie het verschil tussen de inkomsten en uitgaven (het surplus) van 2023 in de Europese begroting van 2024. Dit surplus over het voorgaande begrotingsjaar wordt ieder jaar verrekend met de EU-afdrachten van de lidstaten middels een aanvullende begroting. Voor Nederland leidt het surplus tot EUR 37 miljoen lagere bni-afdrachten in 2024.

DAB4 - Bijstelling bni- en plastic-afdracht

Aan de hand van de vierde aanvullende Europese begroting (*draft amending budget 4, DAB4 2024*) wordt de raming van de Nederlandse bni-afdracht naar boven bijgesteld. De oorzaak van deze bijstelling is een EUR 1,5 miljard lagere VK-bijdrage voor 2024 dan in de raming van de Commissie verwacht. Daarnaast zijn ook de overige ontvangsten in het saldo van deze mutatie verwerkt. Deze zijn met EUR 750 miljoen naar boven bijgesteld. Door verwerking van de VK-bijdrage en overige ontvangsten wordt de raming van de Nederlandse bni-afdracht met EUR 42 miljoen naar boven bijgesteld. Tevens is er een meevaller van EUR 3 miljoen verwerkt door een aanpassing in de plastic afdracht op

basis van de in juli vastgestelde ACOR cijfers. Cumulatief leiden deze veranderingen tot een hogere geraamde bni-afdracht van EUR 39 miljoen op de Nederlandse raming in 2024. De bni-afdracht is de sluitpost van de Europese begroting.

Jaarlijks worden in het ACOR conform de afspraken in het Eigenmiddelenbesluit de grondslagen van de nationale afdrachten en invoerrechten vastgesteld op basis van de werkelijke ontwikkeling en ramingen voor het huidige jaar en volgende jaar. Deze bijstelling plastic afdracht is een correctie op de ACOR 2024 plastic mutatie die is verwerkt in de BZ-begroting 2024.

Artikelonderdeel 3.5

Op basis van de geactualiseerde meerjarige allocatie van de Europese Vredesfaciliteit (EPF) wordt het uitgavenbudget voor de Nederlandse EPF-bijdrage voor Oekraïne in 2024 verlaagd met EUR 276 miljoen. Dit bedrag wordt via een kasschuif doorgeschoven naar 2025, 2026 en 2027.

Artikelonderdeel 3.6

Er zijn nabetalingen gedaan met betrekking tot de Traditionele Eigen Middelen (TEM). De Nederlandse douaneautoriteiten voeren een zelfanalyse uit op casussen waarvan de invoerrechten nog niet met zekerheid zijn vastgesteld of nog niet door de lidstaat zijn geïnd. Als gevolg van de zelfanalyses heeft Nederland de aansprakelijkheid op een aantal dossiers geaccepteerd. Dit heeft geleid tot circa EUR 20,5 miljoen aan TEM nabetalingen.

Daarnaast worden de invoerrechten door een technische correctie met EUR 655 miljoen in 2024 naar beneden bijgesteld. Dit is het een gevolg van een bijstelling van de raming van de invoerrechten op basis van de MEV-cijfers (raming van het CPB). Bij de invoerrechten treedt er gedurende het jaar onbedoeld een saldo-effect op. Dit verschil ontstaat doordat er aan de inkomsten- en uitgavenkant van de Rijksbegroting een andere raming wordt gebruikt, respectievelijk de raming van het ministerie van Financiën en de raming van de Europese Commissie.

Ontvangsten: Artikelonderdeel 3.10

Er vindt een actualisatie van de perceptiekostenvergoeding (ontvangsten) plaats bij de MEV, deze hangt samen met de bijstelling van de invoerrechten (uitgaven) en betreft 25% van de bruto invoerrechten.

Geldstromen richting de EU

Om een integraal beeld te geven van alle geldstromen richting de EU wordt met ingang van de ontwerpbegroting 2024 in de BZ-begrotingsstukken een extracomptabele tabel opgenomen met een totaaloverzicht van:

- Artikel 3.1: Nationale afdrachten aan de Europese Unie (bni, btw en plasticafdrachten);
- Artikel 3.6: Traditionele eigen middelen (TEM; invoerrechten);
- Artikel 3.10: Perceptiekostenvergoeding
- Artikel 9 Begroting Financiën: Verdragingsrente betaald aan de Europese Commissie

Tabel 5 extracomptabel overzicht van de mutaties nationale afdrachten, invoerrechten, ontvangsten EU en verdragingsrente

Begroting	Art.	Nederland	Stand 1e suppletoire begroting 2024	Mutaties suppletoire begroting september 2024	Stand suppletoire begroting september 2024
V (BZ)	3.1	Nationale afdrachten	5 361 307	515 264	5 876 571
		Bni-afdracht	3 663 878	509 953	4 173 831
		Btw-afdracht	1 461 809	5 623	1 467 432
		Plastic	235 620	- 312	235 308
V (BZ)	3.6	Invoerrechten	4 584 000	- 634 486	3 949 514
V (BZ)	3.10	Ontvangsten EU	2 352 588	- 163 750	2 188 838
		Perceptiekostenvergoeding	1 145 998	- 163 750	982 248
		Overige ontvangsten EU	1 206 590	0	1 206 590
IX (FIN)	9.44.2	Verdragingsrente	199	20	219
Totaal			7 592 918	44 548	7 637 466

2.4 Artikel 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen

Nederlandse waarden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	76.495	67	76.562
Uitgaven	72.223	67	72.290
4.1 Consulaire dienstverlening Nederlanders in het buitenland	16.852	- 291	16.561
<i>Subsidies (regelingen)</i>	2.825	0	2.825
Gedetineerdenbegeleiding	2.825	0	2.825
<i>Inkomensoverdrachten</i>	540	0	540
Gedetineerdenbegeleiding	540	0	540
<i>Opdrachten</i>	13.487	- 291	13.196
Consulaire bijstand	409	- 25	384
Reisdocumenten en verkiezingen	5.314	- 266	5.048
Consulaire opleidingen	400	0	400
Consulaire informatiesystemen	7.364	0	7.364
4.2 Samen met (keten)partners het personenverkeer reguleren	22.018	0	22.018
<i>Opdrachten</i>	20.990	0	20.990
Ambtsberichtenonderzoek	150	0	150
Visumverlening	2.058	0	2.058
Legalisatie en verificatie	80	0	80
Consulaire informatiesystemen	18.702	0	18.702
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	1.028	0	1.028
Bijdragen asiel en migratie	1.028	0	1.028
4.3 Grotere buitenlandse bekendheid met de Nederlandse cultuur	8.375	58	8.433
<i>Subsidies (regelingen)</i>	4.664	- 67	4.597
Internationaal cultuurbeleid	4.664	- 67	4.597
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	3.711	125	3.836
Internationaal cultuurbeleid	3.711	125	3.836
4.4 Uitdragen Nederlandse waarden en belangen	24.978	300	25.278
<i>Subsidies (regelingen)</i>	9.772	300	10.072
Instituut Clingendael	2.050	0	2.050
Programma Ondersteuning Buitenlands Beleid	5.058	0	5.058
Internationale manifestaties en diverse bijdragen	321	0	321
Publieksdiplomatie	2.043	0	2.043
Onderzoeksprogramma	100	0	100
Academische Leerstoel Anton de Kom	200	0	200
Opvolging excuses Slavernijverleden	0	300	300
<i>Opdrachten</i>	10.161	0	10.161
Adviesraad Internationale Vraagstukken	746	0	746
Instituut Clingendael	1.450	0	1.450
Bezoeken VIPS en uitgaven CD en Internationale organisaties	1.000	0	1.000
Algemene voorlichting	1.390	0	1.390
Koninklijk Huis 2 inkomende en uitgaande bezoeken, officiële ontvangsten	2.500	0	2.500
Onderzoeksprogramma	3.075	0	3.075
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	1.400	0	1.400
Algemene voorlichting	1.000	0	1.000

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verkeersnotificaties	400	0	400
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>3.645</i>	<i>0</i>	<i>3.645</i>
Europese bewustwording	1.063	0	1.063
Publieksdiplomatie	2.582	0	2.582
Ontvangsten	78.684	0	78.684

Toelichting

Geen toelichtingen.

3 Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 6 HGIS onverdeeld

Tabel 7 HGIS onverdeeld (Bedragen x € 1.000)			
	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	599	16.749	17.348
Uitgaven	599	16.749	17.348
6.1 Nog onverdeeld (HGIS)	599	16.749	17.348
<i>Nog onverdeeld (HGIS)</i>	<i>599</i>	<i>16.749</i>	<i>17.348</i>
Nog onverdeeld (HGIS)	599	16.749	17.348
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Op dit artikel worden uitgaven verantwoord die samenhangen met de HGIS-indexering en HGIS-besluitvorming bij Voorjaarsnota. Op basis van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) wordt het HGIS non-ODA budget geïndexeerd. De indexatie wordt verwerkt op dit artikel. Het geraamde budget op dit artikel is met name bedoeld voor het uitkeren van loon- en prijsbijstelling binnen de HGIS en voor incidentele initiatieven of tegenvallers binnen de HGIS.

3.2 Artikel 7 Apparaat

Tabel 8 Apparaat (Bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	1.153.188	152	1.153.340
Uitgaven	1.181.688	152	1.181.840
7.1 Apparaat	1.181.688	152	1.181.840
<i>Personele uitgaven</i>	<i>678.673</i>	<i>407</i>	<i>679.080</i>
Personele uitgaven	678.673	407	679.080
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>503.015</i>	<i>- 255</i>	<i>502.760</i>
Materiële uitgaven	503.015	- 255	502.760
Ontvangsten	29.671	0	29.671

Toelichting

Geen toelichtingen.